

## SPORAZUM

### IZMEĐU SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I ITALIJANSKE REPUBLIKE O IZBJEGAVANJU DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA U ODNOSU NA POREZE NA DOHODAK I NA IMOVINU

*("Službeni list SFRJ – Međunarodni ugovori", broj  
2/83)*

#### Član 1.

##### LICA NA KOJA SE PRIMJENJUJE SPORAZUM

Ovaj Sporazum se primjenjuje na lica koja su rezidenti jedne ili obje države ugovornice.

#### Član 2.

##### POREZI NA KOJE SE PRIMJENJUJE SPORAZUM

1. Ovaj sporazum se primjenjuje na poreze na dohodak i imovinu koje zavodi država ugovornica ili njezina društveno – politička zajednica, bez obzira na način na koji se ubiru. Sporazum se primjenjuje i na doprinose koji se ubiru u Jugoslaviji, osim na doprinose za socijalno osiguranje.
2. Porezima na dohodak i imovinu smatraju se svi porezi koji se zavode na ukupan dohodak, ukupnu imovinu ili na dijelove dohotka ili imovine, uključujući poreze na prihode od otuđenja pokretnosti ili nepokretnosti, poreze na ukupne iznose ličnih dohodaka koje isplaćuju preduzeća, kao i poreze na prirast imovine. Za svrhe ovog sporazuma porezima se smatraju i doprinosi predviđeni u stavu 1. ovog člana.
3. Porezi na koje se primjenjuje ovaj sporazum su prvenstveno:
  - a) u Jugoslaviji:
    - (i) porez i doprinosi iz dohotka organizacija udruženog rada,
    - (ii) porez i doprinos iz ličnog dohotka iz radnog odnosa,
    - (iii) porez i doprinosi iz ličnog dohotka od poljoprivredne djelatnosti,

- (iv) porez i doprinosi iz ličnog dohotka od samostalnog obavljanja privrednih i neprivrednih djelatnosti,
- (v) porez i doprinos iz ličnog dohotka od autorskih prava, патената i tehničkih unapređenja,
- (vi) porez na prihod od imovine i imovinskih prava,
- (vii) porez na imovinu,
- (viii) porez iz ukupnog prihoda građana,
- (ix) porez na dobit stranih lica ostvarenu ulaganjem u domaću organizaciju udruženog rada za svrhe zajedničkog poslovanja,
- (x) porez na dobit stranih lica ostvarenu izvođenjem investicionih radova,
- (xi) porez na prihod stranih lica ostvaren od prijevoza putnika i robe.

(Dalje u tekstu: "jugoslovenski porez"),

##### b) u Italiji:

- (i) porez na lični dohodak,
- (ii) korporacijski porez na dohodak,
- (iii) lokalni porez na dohodak

i u slučaju kad se ubire na izvoru (Dalje u tekstu: "talijanski porez").

4. Sporazum se primjenjuje i na iste ili bitno slične poreze koji su uvedeni nakon datuma potpisivanja ovog sporazuma pored, ili umjesto, postojećih poreza. Nadležni organi država ugovornica saopštavaju jedni drugima značajne promjene izvršene u njihovim poreznim zakonima.

#### Član 3.

##### OPŠTE DEFINICIJE

##### 1. Za potrebe ovog Sporazuma:

- a) izraz "Jugoslavija" označava teritoriju Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i obuhvata područje izvan teritorijalnog mora Jugoslavije koje je sada, ili može ubuduće, shodno zakonima Jugoslavije i u skladu sa Sporazumom između Jugoslavije i Italije o razgraničenju kontinentalnog platoa između ove dvije

- zemlje, potpisanim u Rimu 8. januara 1968. godine i sa povremenim izmjenama, biti označeno kao područje unutar koga mogu biti korištena prava Jugoslavije na morsko dno i podmorje i njihova prirodna bogatstva.
- b) izraz "Italija" označava Republiku Italiju i obuhvata područje izvan teritorijalnih voda Italije koje može, u skladu sa zakonima Italije koji se odnose na istraživanje i korištenje prirodnih bogatstava i u skladu sa Sporazumom između Jugoslavije i Italije o razgraničenju kontinentalnog platoa između ove dvije zemlje, potpisanim u Rimu, 8. januara 1968. godine, i sa povremenim izmjenama, biti označeno kao područje unutar koga mogu biti korištena prava Italije u odnosu na morsko dno i podmorje i njihova prirodna bogatstva.
- c) Izrazi "država ugovornica" i "druga država ugovornica" označavaju Jugoslaviju ili Italiju, zavisno od smisla ovog sporazuma:
- d) izraz "državljanin" označava građanina i drugo fizičko lice koje takav status stječe na temelju zakona važećeg u svakoj od država ugovornica.
- e) Izraz "lice" označava:
- (i) u odnosu na Jugoslaviju – fizičko i pravno lice,
- (ii) u odnosu na Italiju – fizičko lice, društvo i svaku drugu grupu lica.
- f) Izraz "društvo" označava:
- (i) u odnosu na Jugoslaviju – organizaciju udruženog rada i druga pravno lice podložno oporezivanju,
- (ii) u odnosu na Italiju – pravno lice ili lice koje se za svrhe oporezivanja smatra kao pravno lice.
- g) Izrazi "preduzeće države ugovornice" i "preduzeće druge države ugovornice" označavaju u odnosu na Jugoslaviju, organizaciju udruženog rada i drugu samoupravnu organizaciju i zajednicu, radne ljude koji ličnim radom samostalno obavljaju djelatnosti i preduzeće osnovano izvan teritorija Jugoslavije kojim rukovodi rezident Jugoslavije, a u odnosu na Italiju, preduzeće kojim rukovodi rezident Italije.
- h) Izraz "međunarodni saobraćaj" označava svaki prijevoz brodom ili vazduhoplovom koji obavlja preduzeće čije se mjesto stvarne uprave nalazi u državi ugovornici, osim ako se prijevoz brodom ili vazduhoplovom obavlja isključivo između mjesta u drugoj državi ugovornici.
- i) Izraz "nadležan organ" označava:
- (i) u odnosu na Jugoslaviju – Savezni sekretarijat za finansije, odnosno njegovog ovlaštenog predstavnika,
- (ii) u odnosu na Italiju – Ministarstvo finansija.
2. Kada država ugovornica primjenjuje ovaj sporazum, svaki izraz koji nije definisan u ovom sporazumu ima značenje prema zakonima te države ugovornice koji se odnose na porez na koje se ovaj sporazum primjenjuje.

#### Član 4.

#### PORESKI DOMICIL

1. U smislu ovog sporazuma, izraz "rezident države ugovornice" označava lice koje u državi ugovornici, prema zakonu te države, podliježe oporezivanju po osnovi svog prebivališta, boravišta, mjesta uprave ili nekog drugog obilježja slične prirode.
2. Ako je, prema odredbama stava 1. ovoga člana, fizičko lice rezident obje države ugovornice njegov se status određuje na sljedeći način:
- a) smatra se da je rezident države u kojoj ima stalno mjesto stanovanja. Ako ima stalno mjesto stanovanja u obe države, smatra se da je rezident države sa kojom su njegove osobne i ekonomske veze tješnje (središte životnih interesa),
- b) ako država u kojoj ono ima svoje središte životnih interesa ne može odrediti ili ako nema stalno mjesto stanovanja ni u jednoj od njih, smatra se da je rezident države u kojoj ima uobičajeno mjesto stanovanja,
- c) ako lice ima uobičajeno mjesto stanovanja u obe države ili nema ni u jednoj od njih, smatra se da je rezident države čiji je državljanin,
- d) ako je lice državljanin obe države ili ni jedne od njih, nadležni organi država ugovornica riješit će pitanje sporazumno.
3. Ako je prema odredbama stava 1. ovog člana, lice koje nije fizičko, rezident obje države ugovornice, smatra se da je rezident države u kojoj se nalazi njegovo mjesto stvarne uprave.

## Član 5.

### STALNA POSLOVNA JEDINICA

1. U smislu ovog sporazuma, izraz "stalna poslovna jedinica" označava stalno mjesto poslovanja preko kojega se poslovanje preduzeća obavlja potpuno ili djelimično.
2. Pod izrazom "stalna poslovna jedinica" podrazumijeva se naročito:
  - a) sjedište uprave,
  - b) filijala,
  - c) poslovnica,
  - d) fabrika,
  - e) radionica,
  - f) rudnik, kamenolom ili drugo mjesto iskorištavanja prirodnih bogatstava,
  - g) gradilište, građevinski ili montažni radovi koji traju duže od dvanaest mjeseci.
3. Pod izrazom "stalna poslovna jedinica" ne podrazumijeva se:
  - a) korištenje objekata ili opreme isključivo za uskladištenje, izlaganje ili isporuku dobara ili robe koji pripadaju preduzeću,
  - b) održavanje zalihe dobara ili robe koja pripada preduzeću isključivo za svrhe uskladištenja, izlaganja ili isporuke,
  - c) održavanje zalihe dobara ili robe koja pripada preduzeću isključivo sa ciljem da je drugo preduzeće preradi,
  - d) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo za svrhe kupovine dobara ili robe, ili pribavljanja informacija za preduzeće,
  - e) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo radi reklamiranja, pružanja informacija, naučnog istraživanja ili sličnih aktivnosti koje imaju pripremni ili pomoćni karakter za preduzeće.
4. Lice koje radi u državi ugovornici u ime preduzeća druge države ugovornice, osim zastupnika sa samostalnim statusom na koga se primjenjuje stav 5, smatra se da je stalna poslovna jedinica u prvopomenutoj državi ako ima i stalno koristi u toj državi ovlaštenje da zaključuje ugovore u ime preduzeća, osim ako

su djelatnosti tog lica ograničene na kupovinu dobara ili robe za preduzeće.

5. Ne smatra se da preduzeće države ugovornice ima stalnu poslovnu jedinicu u drugoj državi ugovornici samo zato što svoje poslovanje obavlja u toj drugoj državi preko posrednika, generalnog komisionog zastupnika ili drugog zastupnika sa samostalnim statusom, ako ta lica rade u okviru svoje redovne poslovne djelatnosti.
6. Činjenica da društvo koje je rezident države ugovornice kontrolira ili je pod kontrolom društva koje je rezident druge države ugovornice, ili koje obavlja poslovanje u toj drugoj državi (bilo preko stalne poslovne jedinice bilo na drugi način), samo po sebi ne pretvara nijedno društvo u stalnu poslovnu jedinicu drugog društva.

## Član 6.

### DOHODAK OD NEPOKRETNOSTI

1. Dohodak koji ostvari rezident države ugovornice od nepokretnosti (uključujući dohodak od poljoprivrede ili šumarstva), koja se nalazi u drugoj državi ugovornici, može se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Izraz "nepokretnost" određuje se prema zakonu države ugovornice u kojoj se nepokretnost nalazi. Brodovi i vazduhoplovi ne smatraju se nepokretnostima.
3. Odredbe stava 1. ovog člana primjenjuju se na dohodak koji potiče od neposrednog korištenja, od davanja u zakup ili drugog načina korištenja nepokretnosti.
4. Odredbe st. 1. i 3. primjenjuju se i na dohodak od nepokretnosti preduzeća i na dohodak od nepokretnosti koje se koristi u obavljanju samostalnih ličnih djelatnosti.

## Član 7.

### DOHOCI OD POSLOVANJA

1. Dohoci preduzeća države ugovornice oporezuju se samo u toj državi, osim ako preduzeće ne obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj

nalazi. Ako preduzeće obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice, dohoci preduzeća mogu biti oporezovani u drugoj državi, ali samo do iznosa koji se može pripisati toj stalnoj poslovnoj jedinici.

2. U skladu sa odredbama stava 3. ovog člana, ako preduzeće države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi, onda se u svakoj državi ugovornici pridružuju toj stalnoj poslovnoj jedinici dohoci koje bi mogla ostvariti da je bila odvojeno i posebno preduzeće koje se bavi istim ili sličnim djelatnostima pod istim ili sličnim uvjetima i da je poslovala potpuno samostalno s preduzećem čija je stalna poslovna jedinica.
3. Prilikom određivanja dohodaka poslovne jedinice priznaju se kao odbici troškovi koji su učinjeni za potrebe stalne poslovne jedinice, uključujući izvršne i opšte administrativne troškove tako učinjene u državi u kojoj se nalazi stalna poslovna jedinica ili u drugom mjestu.
4. Dohoci koji se pripisuju stalnoj poslovnoj jedinici određuju se na osnovu posebnih poslovnih knjiga koje vodi stalna poslovna jedinica. Ako te knjige ne daju odgovarajuću osnovu za određivanje dohodaka stalne poslovne jedinice, ti se dohoci mogu odrediti na osnovu raspodjele ukupnih dohodaka preduzeća na njegove posebne dijelove. Usvojeni metod raspodjele treba biti takav da rezultat bude u skladu s principima iz ovog člana.
5. Nikakvi dohoci se ne pripisuju stalnoj poslovnoj jedinici samo zbog toga što stalna poslovna jedinica kupuje dobra ili robu za preduzeće.
6. Za svrhe prethodnih stavova, dohoci koji se pripisuju stalnoj poslovnoj jedinici određuju se svake godine istim metodom, ako ne postoji valjan i dovoljan razlog da se postupi drukčije.
7. Odredbe ovog člana primjenjuju se i na dobit koju rezident Italije ostvari u Jugoslaviji na temelju sudjelovanja u zajedničkom poslovanju s jugoslavenskim preduzećem.
8. Ako dohoci obuhvaćaju i dijelove dohotka koji su na poseban način uređeni u drugim članovima ovog sporazuma, odredbe ovog člana ne utiču na odredbe tih članova.

## Član 8.

### POMORSKI I VAZDUŠNI SAOBRAĆAJ

1. Dohoci od korištenja brodova ili zrakoplova u međunarodnom prometu oporezuju se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sjedište stvarne uprave preduzeća.
2. Ako se sjedište stvarne uprave brodarskog preduzeća koje se bavi međunarodnim saobraćajem nalazi na brodu, smatra se da se nalazi u državi ugovornici u kojoj se nalazi matična luka broda ili, ako nema matične luke, u državi ugovornici čiji je rezident korisnik broda.
3. Odredbe stava 1. ovog člana primjenjuju se i na dohotke od učešća u pulu, zajedničkom poslovanju ili međunarodnoj poslovnoj agenciji.

## Član 9.

### UDRUŽENA PREDUZEĆA

Ako:

- a) preduzeće države ugovornice učestvuje neposredno ili posredno u upravi, kontroli ili imovini preduzeća druge države ugovornice, ili
- b) ista lica učestvuju neposredno ili posredno u upravi, kontroli ili imovini preduzeća države ugovornice i preduzeća druge države ugovornice,

i ako su, u oba slučaja, između ta dva preduzeća u njihovim trgovinskim ili finansijskim odnosima određeni ili nametnuti uvjeti različiti od onih koji bi bili određeni između samostalnih preduzeća, onda se dohoci koji bi bez tih uvjeta nastali za jedno od preduzeća, ali zbog tih uvjeta nisu nastali, mogu uključiti u dohotke tog preduzeća i shodno tome oporezivati.

## Član 10.

### DIVIDENDE

1. Dividende koje plaća društvo koje je rezident države ugovornice rezidentu druge države ugovornice, mogu se oporezovati u toj drugoj državi.
2. Dividende se mogu oporezivati i u državi ugovornici čiji je rezident društvo koje plaća dividende, u skladu sa zakonima te države.

Međutim, tako razrezan porez ne može biti veći od 10 posto od bruto iznosa dividendi.

Nadležni organi država ugovornica zajednički se dogovaraju o načinu primjene ovih ograničenja.

Ovaj stav ne utiče na oporezivanje dohotka društva iz kojih se dividende plaćaju.

3. Izraz "dividende", upotrijebljen u ovom članu, označava dohodak od dionica ili drugih prava koje učestvuju u dohocima a nisu potraživanja, kao i dohodak od drugih prava korporacija koji je porezni izjednačen s dohotkom od dionica u poreznim zakonima države čiji je rezident društvo koje vrši raspodjelu.
4. Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne primjenjuju se ako primalac dividendi koji je rezident države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici čiji je rezident društvo koje plaća dividende, preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi u toj državi, ili obavlja u toj drugoj državi samostalne lične djelatnosti iz stalne baze koja se nalazi u toj državi, a pravo na temelju kojega se dividende plaćaju povezano je sa stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom slučaju, dividende se oporezuju u toj drugoj državi ugovornici saglasno njenim zakonima.
5. Ako društvo koje je rezident države ugovornice ostvaruje dobit ili dohodak u drugoj državi ugovornici, ta druga država ne može da zavede porez na dividende koje plaća društvo, osim ako su te dividende plaćene rezidentu te druge države ili ako je pravo na osnovu kojega se dividende plaćaju povezano sa stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom koja se nalazi u toj drugoj državi, niti da oporezuje neraspodijeljenu dobit društva, čak ni u slučaju ako se plaćene dividende ili neraspodijeljena dobit u potpunosti ili djelimično sastoje od dobiti ili dohotka koji su nastali u toj drugoj državi.

## Član 11.

### KAMATA

1. Kamata nastala u državi ugovornici i isplaćena rezidentu druge države ugovornice može se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Kamata iz stava 1. ovog člana može biti oporezivana i u državi ugovornici u kojoj nastaje, saglasno zakonima te države, ali tako razrezan porez ne može biti veći od 10 posto od bruto iznosa kamate. Nadležni organi država ugovornica zajednički dogovaraju o načinu primjene ovog ograničenja.

3. Izraz "kamata", upotrijebljen u ovom članu, označava dohodak od državnih hartija od vrijednosti, obveznica ili obligacija, nezavisno od toga jesu li osigurane zalogom i da li se na osnovu njih učestvuje u dobiti, dohodak od potraživanja svake vrste, kao i svaki drugi dohodak koji je izjednačen sa dohotkom od pozajmljenog novca prema poreznom zakonu države u kojoj dohodak nastaje.
4. Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne primjenjuju se ako primalac kamate koji je rezident države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici u kojoj kamata nastaje preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi u toj državi, ili obavlja u toj drugoj državi samostalne lične djelatnosti iz stalne baze koja se nalazi u toj državi, a pravo potraživanja na osnovu koga se plaća kamata je povezano sa stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom slučaju, kamata se oporezuje u toj drugoj državi ugovornici saglasno njenim zakonima.
5. Smatra se da kamata nastaje u državi ugovornici ako je isplatilac sama ta država, njena društveno-politička zajednica, lokalna uprava ili rezident te države.
6. Izuzetno od odredaba stava 5. ovog člana, smatra se da kamata nastaje u državi ugovornici u kojoj isplatilac kamate ima stalnu poslovnu jedinicu ili stalnu bazu na koju se odnosi zajam na koji se plaća kamata i koja snosi tu kamatu, bez obzira na to da li je isplatilac kamate rezident te države ugovornice.
7. Ako zbog posebnog odnosa između platioca i primalaca ili između njih i nekog drugog lica, iznos plaćene kamate, imajući u vidu potraživanje za koje se ona plaća, prelazi iznos koji bi bio ugovoren između platioca i primalaca, odredbe ovog člana primjenjuju se samo na iznos koji bi bio ugovoren između platioca i primalaca da takvog odnosa nema. U tom slučaju, više plaćen iznos oporezuje se saglasno zakonima svake države ugovornice, shodno ostalim odredbama ovog sporazuma.

## Član 12.

### AUTORSKE NAKNADE

1. Autorske naknade nastale u državi ugovornici i isplaćene rezidentu druge države ugovornice mogu se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Autorske naknade iz stava 1. ovog člana mogu se oporezivati i u državi ugovornici u kojoj nastaju, saglasno zakonima te države, ali tako razrezan porez ne može biti veći od 10 posto od bruto iznosa autorskih naknada. Nadležni organi država ugovornica zajednički se

dogovaraju o načinu primjene ovog ograničenja.

3. Izraz "autorske naknade", upotrijebljen u ovom članu, označava plaćanje svake vrste koje je primljeno kao naknada za korištenje ili za pravo korištenja autorskog prava na književno, umjetničko ili naučno djelo (uključujući bioskopske filmove i filmove ili trake za televiziju i radio), patenta, žiga, uzorka ili modela, plana, tajne formule ili procesa, ili za korištenje ili za pravo korištenja industrijske, komercijalne ili naučne opreme, ili za obavijesti koje se odnose na industrijska, komercijalna ili naučna iskustva.
4. Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne primjenjuju se ako primatelj autorske naknade koji je rezident države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici u kojoj autorske naknade nastaju preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi u toj državi ili obavlja u toj drugoj državi samostalne lične djelatnosti iz stalne baze koja se nalazi u toj državi, a pravo ili imovina na osnovu kojih se autorske naknade plaćaju su povezani sa stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom slučaju autorske naknade se oporezuju u toj drugoj državi ugovornici saglasno njenim zakonima.
5. Smatra se da autorske naknade nastaju u državi ugovornici ako je isplatilac sama ta država, njena društveno-politička zajednica, lokalna uprava ili rezident te države.
6. Izuzetno od odredaba stava 5. ovog člana, smatra se da autorske naknade nastaju u državi ugovornici u kojoj isplatilac autorskih naknada ima stalnu poslovnu jedinicu ili stalnu bazu u vezi s kojom je nastala obaveza plaćanja autorskih naknada i koja snosi te autorske naknade, bez obzira da li je isplatilac autorskih naknada rezident te države ugovornice.
7. Ako, zbog posebnog odnosa između platioca i primaoca ili između njih i nekog drugog lica, iznos plaćenih autorskih naknada, imajući u vidu korištenje, pravo ili informaciju za koje su one plaćene, prelazi iznos koji bi bio ugovoren između platioca i primalaca, odredbe ovog člana primjenjuju se samo na iznos koji bi bio ugovoren da takvog odnosa nema. U tom slučaju, više plaćeni iznos oporezuje se saglasno zakonu svake države ugovornice, shodno ostalim odredbama ovog sporazuma.

#### Član 13.

##### PRIHODI OD IMOVINE

1. Prihodi koje ostvari rezident države ugovornice od otuđenja nepokretnosti koja se nalazi u drugoj državi ugovornici mogu se oporezivati u toj drugoj državi.

2. Prihodi od otuđenja pokretnosti koja čini dio imovine namijenjene za poslovanje stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ili od pokretnosti koja pripada stalnoj bazi koju koristi rezident države ugovornice u drugoj državi ugovornici za obavljanje samostalnih ličnih djelatnosti, uključujući i prihode od otuđenja te stalne poslovne jedinice (same ili zajedno sa cijelim preduzećem), kao i prihode od otuđenja stalne baze, mogu biti oporezovani u drugoj državi.
3. Izuzetno od odredaba stava 2. ovog člana, prihodi ostvareni od otuđenja brodova ili vazduhoplova koji se koriste u međunarodnom saobraćaju ili pokretnosti koje služe za korištenje brodova ili vazduhoplova, oporezuju se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi mjesto stvarne uprave preduzeća.
4. Prihodi od otuđenja imovine, osim imovine navedene u st. 1. 2. i 3. ovog člana, oporezuju se samo u državi ugovornici čiji je rezident lice koje je otuđilo imovinu.

#### Član 14.

##### SAMOSTALNE LIČNE DJELATNOSTI

1. Dohodak koji ostvari rezident države ugovornice od profesionalnih djelatnosti ili drugih djelatnosti samostalnog karaktera oporezuje se samo u toj državi, osim u slučajevima:
  - a) kada on ima stalnu bazu koju redovno koristi u drugoj državi ugovornici za obavljanje svojih djelatnosti, u kojem slučaju se može oporezivati u toj drugoj državi onaj dio dohotka koji se pripisuje toj stalnoj bazi; ili
  - b) kada boravi u toj drugoj državi ugovornici radi obavljanja svojih djelatnosti u periodu ili periodima koji ukupno iznose više od 183 dana u odnosnoj poreznoj godini, u tom slučaju se može oporezivati u toj drugoj državi onaj dio dohotka koji se pripisuje djelatnostima obavljenim u toj drugoj državi.
2. Izraz "profesionalne djelatnosti" obuhvata posebno samostalne naučne, književne, umjetničke, obrazovne ili nastavne djelatnosti, kao i samostalne djelatnosti liječnika, advokata, inženjera, arhitekata, stomatologa i knjigovođa.

## Član 15.

### NESAMOSTALNE LIČNE DJELATNOSTI

1. U skladu sa odredbama čl. 16,17, 18, 19. i 20. ovog sporazuma, lični dohoci i druga slična primanja, koja ostvari rezident države ugovornice iz radnog odnosa oporezuju se samo u toj državi, osim ako nije zaposlen u drugoj državi ugovornici. Ako je zaposlen u drugoj državi ugovornici, takva primanja mogu se oporezivati u toj drugoj državi pošto su u njoj ostvarena.
2. Izuzetno od odredaba stava 1. ovog člana primanja koja ostvari rezident države ugovornice iz radnog odnosa u drugoj državi ugovornici oporezuju se samo u prvostepenoj državi:
  - a) ako primalac boravi u drugoj državi u periodu ili periodima koji ukupno ne prelaze 183 dana u odnosnoj kalendarskoj godini,
  - b) ako su primanja isplaćena od strane ili u ime lica koja nije rezident druge države, i
  - c) ako primanja ne snosi stalna poslovna jedinica ili stalna baza koju lice ima u drugoj državi.
3. a) Lični dohoci i druga slična primanja, osim penzija, koja fizičkom licu isplaćuje država ugovornica ili njezina društveno – politička zajednica ili lokalna uprava oporezuju se samo u toj državi.  
  
b) Lični dohoci i druga slična primanja, osim penzija, koje fizičkom licu isplaćuje država ugovornica ili njezina društveno-politička zajednica, ili lokalna uprava oporezuju se samo u drugoj državi ugovornici ako je primalac, koji je obavio rad u toj drugoj državi, rezident te države ugovornice i pod uslovom:
  - (i) da je državljanin te države, a da nije državljanin prvospomenute države ugovornice, ili
  - (ii) nije postao rezident te države isključivo zbog obavljanja rada.
4. Lični dohoci i druga slična primanja, osim penzije, koje fizičko lice ostvari radom u vezi s privrednom djelatnošću države ugovornice ili njezine društveno- političke zajednice, ili lokalna uprava oporezuju se skladno odredbama st. 1. i 2. ovog člana.
5. Izuzetno od prethodnih odredaba ovog člana, primanja iz radnog odnosa na brodu ili vazduhoplovu u međunarodnom prometu mogu

se oporezivati u državi ugovornici u kojoj se nalazi mjesto stvarne uprave preduzeća.

## Član 16.

### NAKNADE DIREKTORA I NAKNADE OSTVARENE ZA RAD U ZAJEDNIČKIM POSLOVNIM ODBORIMA

1. Naknade direktora i slična primanja koja ostvari rezident Jugoslavije u svojstvu člana odbora direktora društva koje je rezident Italije mogu se oporezivati u Italiji.
2. Naknade i slična primanja koja ostvari rezident Italije u svojstvu člana zajedničkog poslovnog odbora društva koje je rezident Jugoslavije, mogu se oporezivati u Jugoslaviji.

## Član 17.

### UMJETNICI I SPORTISTI

1. Izuzetno od odredaba čl. 14. i 15. ovog sporazuma, dohodak koji ostvare pozorišni, filmski, radio ili televizijski umjetnici, muzičari, sportiste i drugi izvođači od ličnih djelatnosti u tom svojstvu može se oporezivati u državi ugovornici u kojoj su te djelatnosti obavljene.
2. Ako dohodak od djelatnosti javnog izvođača iz stava 1. ovog člana ne pritječe izvođaču lično nego drugom licu, taj dohodak, iznimno od čl. 7, 14. i 15. ovog sporazuma, može biti oporezivan u državi ugovornici u kojoj su obavljene djelatnosti izvođača.
3. Izuzetno od odredaba st. 1. i 2. ovog člana, dohodak ostvaren od djelatnosti iz stava 1. ovog člana u okviru programa kulturne ili sportske razmjene koji su odobrile obje države ugovornice, izuzima se od oporezivanja u državi ugovornici u kojoj su ove djelatnosti obavljene.

## Član 18.

### PENZIJE

1. Penzije i druga slična primanja isplaćena rezidentu države ugovornice po osnovi ranijeg zaposlenja oporezuju se samo u državi ugovornici čiji je rezident primalac penzije.
2. a) Penzija koju fizičkom licu isplati država ugovornica ili njezina društveno- politička zajednica, ili lokalna uprava iz svog budžeta ili

iz posebnog fonda oporezuje se samo u toj državi.

b) Takva penzija oporezuje se samo u drugoj državi ugovornici ako je primalac državljanin i rezident te države.

3. Penzija koju fizičko lice ostvari radom u vezi s privrednom djelatnošću jedne od država ugovornica ili njene društveno-političke zajednice, ili lokalna uprava oporezuje se samo u državi ugovornici čiji je rezident fizičko lice.

#### Član 19.

##### STUDENTI

1. Primanja za izdržavanje, obrazovanje ili obučavanje, koja dobija student, učenik u privredi ili stažist koji je ili je neposredno prije odlaska u državu ugovornicu bio rezident druge države ugovornice i koji boravi u prispomenutoj državi isključivo radi obrazovanja ili obučavanja, ne oporezuje se u toj državi pod uslovom da takva primanja dobiva iz izvora izvan te druge države.
2. Dohodak koji ostvari student, učenik u privredi ili stažist od djelatnosti koje obavlja u državi ugovornici u kojoj boravi isključivo radi obrazovanja ili obučavanja, ne oporezuje se u toj državi tokom razumnog perioda za takvo obrazovanje i obučavanje, osim ako taj dohodak ne prelazi iznos potreban za njegovo izdržavanje, obrazovanje ili obučavanje.

#### Član 20.

##### PROFESORI

1. Fizičko lice koje boravi u državi ugovornici radi držanja nastave ili angažiranja u istraživačkom radu na univerzitetu, višoj školi ili drugoj priznatoj obrazovnoj instituciji u toj državi ugovornici i koje je ili je neposredno prije tog boravka bilo rezident druge države ugovornice, izuzima se od oporezivanja u prispomenutoj državi ugovornici za primanje za takvu nastavu ili istraživački rad za period koji nije duži od dvije godine, računajući od dana njegovog prvog boravka u tom cilju.
2. Odredba stava 1. ovog člana ne primjenjuje se na dohodak od istraživačkog rada ako istraživački rad nije poduzet u javnom interesu nego prvenstveno u ličnom interesu određenog lica ili više lica.

#### Član 21.

##### OSTALI DOHODAK

1. Dijelovi dohotka rezidenta države ugovornice bez obzira gdje nastaju, koji nisu izričito navedeni u prethodnim članovima ovog sporazuma, oporezuju se samo u toj državi.
2. Odredba stava 1. ovog člana ne primjenjuje se na dohodak, osim na dohodak od nepokretnosti, ako primaoc dohotka koji je rezident države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi, ili obavlja u toj drugoj državi samostalne lične djelatnosti iz stalne baze koja se u njoj nalazi, a pravo ili imovina na temelju kojih se dohodak plaća su povezani sa stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom slučaju, dohodak se oporezuje u toj drugoj državi ugovornici saglasno njenim zakonima.

#### Član 22.

##### IMOVINA

1. Imovina koja se sastoji od nepokretnosti koju posjeduje rezident države ugovornice i koja se nalazi u drugoj državi ugovornici, može se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Imovina koja se sastoji od pokretnosti koja predstavlja dio imovine namijenjen za poslovanje stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ili od pokretnosti koja pripada stalnoj bazi koja služi rezidentu države ugovornice u drugoj državi ugovornici za obavljanje samostalnih ličnih djelatnosti, može se oporezivati u toj drugoj državi.
3. Brodovi i vazduhoplovi koji se koriste u međunarodnom saobraćaju i pokretnine koje služe za korištenje brodova i vazduhoplova oporezuju se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi mjesto stvarne uprave preduzeća.
4. Sva ostala imovina rezidenta države ugovornice oporezuje se samo u toj državi.

#### Član 23.

##### METODI ZA OTKLANJANJE DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA

Dvostruko oporezivanje se izbjegava na sljedeći način:



1. U slučaju Jugoslavije:

- a) Ako rezident Jugoslavije ostvaruje dohodak, odnosno posjeduje imovinu koji se prema odredbama ovog sporazuma mogu oporezivati u Italiji, Jugoslavija, u skladu sa odredbama podstava b) i stava 3. ovog člana, izuzima taj dohodak ili imovinu od poreza,
- b) Ako rezident Jugoslavije ostvaruje dohodak prema odredbama čl 10, 11. i 12. ovog sporazuma može biti oporezivan u Italiji, Jugoslavija priznaje kao odbitak od poreza na dohodak tog rezidenta iznos jednak porezu koji je plaćen u Italiji. Taj odbitak ne može biti veći od dijela poreza koji je obračunat prije tog odbitka, a koji odgovara dohotku ostvarenom u Italiji.

2. U slučaju Italije:

- a) Ako rezident Italije posjeduje dijelove dohotka koji su oporezivani u Jugoslaviji, Italija može, prilikom određivanja svog poreza na dohodak, navedenog u članu 2. ovog sporazuma, da obuhvaća osnovicom na koju se zavode ovi porezi spomenute dijelove dohotka, osim ako se određenim odredbama ovog sporazuma ne predviđa drukčije. U tom slučaju Italija će odbiti od tako obračunatih poreza porez na dohodak plaćen u Jugoslaviji, ali u iznosu koji nije veći od proporcionalnog dijela navedenog talijanskog poreza koji nosi taj dio dohotka prema ukupnom dohotku,
  - b) Odbitak se ne odobrava ako taj dio dohotka, na zahtjev primaoca navedenog dohotka, podliježe u Italiji konačnom porezu po obustavi saglasno talijanskim zakonima.
3. Ako su, saglasno nekoj odredbi Sporazuma, dohodak koji ostvari, odnosno imovina koju posjeduje rezident države ugovornice izuzeti od poreza u toj državi, ta država može prilikom obračunavanja poreza na ostali dohodak ili imovinu tog rezidenta da primjeni poreznu stopu koja bi se primijenila da izuzeti dohodak, odnosno imovina nisu bili tako izuzeti.
4. Ako rezident Italije ostvaruje dohodak u Jugoslaviji po osnovu svog učestvovanja u zajedničkom ulaganju s jugoslavenskim preduzećem, Italija odobrava tom rezidentu porezni kredit od talijanskog poreza na taj dohodak saglasno stavu 2. ovoga člana do iznosa razreznog poreza čak i ako nije plaćen saglasno jugoslavenskim zakonima. Iznos poreznog kredita neće biti veći od 25 posto.

## Član 24.

### JEDNAK TRETMAN

1. Državljeni države ugovornice, bez obzira na to jesu li rezidenti jedne od država ugovornica, ne podliježu u drugoj državi ugovornici oporezivanju ili obavezi u vezi s oporezivanjem koje je drukčije ili teže od oporezivanja i obaveze u vezi s oporezivanjem kome državljani te druge države u istim uvjetima podliježu ili mogu podlijegati.

Ovaj stav primjenjuje se i na:

- a) pravna lica koje ostvaruju takav status prema zakonima koji su na snazi u Jugoslaviji,
  - b) pravna lica, partnerstva i udruženja koja ostvaruju takav status prema zakonima na snazi u Italiji.
2. Oporezivanje stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ne može biti nepovoljnije u toj drugoj državi od oporezivanja preduzeća te druge države koja obavljaju iste djelatnosti. Ova odredba ne znači da je država ugovornica obvezna rezidentima druge države ugovornice odobrava lična oslobađanja, olakšice i umanjenja za svrhe oporezivanja zbog ličnog statusa ili porodičnih obaveza koje odobrava svojim rezidentima.
3. Kamata, autorske naknade i druge isplate koje plaća preduzeće države ugovornice rezidentu druge države ugovornice, radi određivanja oporezivih dohodaka takvog preduzeća, odbijaju se pod istim uslovima kao da su isplaćeni rezidentu prvopomenute države, osim u slučajevima predviđenim u odredbama člana 9, člana 11. , stava 7. ili člana 12. stavak 7. ovog sporazuma. Na isti način, dugovi preduzeća države ugovornice rezidentu druge države ugovornice, radi određivanja oporezivanja imovine tog preduzeća, odbijaju se pod istim uslovima kao da su bili utvrđeni s Rezidentom prvopomenute države.
4. Preduzeća države ugovornice, čiju imovinu potpuno ili djelimično posjeduju ili posredno ili neposredno kontroliraju jedan ili više rezidenata druge države ugovornice, u prvopomenutoj državi ugovornici ne podliježu oporezivanju ili obavezi u vezi s oporezivanjem koje je drukčije ili teže od oporezivanja i obaveze u svezi s oporezivanjem kome druga slična preduzeća prvospomenute države podliježu ili mogu podlijegati.
5. Odredbe ovog člana, iznimno od odredaba člana 2., primjenjuju se na poreze svake vrste i opisa.

## Član 25.

### POSTUPAK SPORAZUMEVANJA

1. Ako rezident države ugovornice smatra da mjere jedne ili obe države ugovornice dovode ili će dovesti do njegovog oporezivanja koje nije u skladu s ovim sporazumom, on može, bez obzira na pravna sredstva predviđena unutrašnjim zakonima tih država, izložiti svoj slučaj nadležnom organu države ugovornice čiji je rezident. Slučaj se mora izložiti u roku od dvije godine od prvog obavještenja o mjeri koja dovodi do oporezivanja, a koje nije u skladu sa odredbama Sporazuma.
2. Nadležni organ će, ako prigovor smatra opravdanim i ako nije u mogućnosti sam doći do zadovoljavajućeg rešenja, nastojati da slučaj riješi sporazumno s nadležnim organom druge države ugovornice radi izbjegavanja oporezivanja koje nije u skladu sa ovim.
3. Nadležni organi država ugovornica nastoje da sporazumno otklone teškoće ili nejasnoće koje nastaju prilikom tumačenja ili primjene ovog sporazuma.
4. Nadležni organi država ugovornica mogu neposredno međusobno opštiti radi postizanja dogovora u smislu st. 1, 2. i 3. ovog člana. Ako je potrebno da se radi postizanja dogovora obavi usmena razmjena mišljenja, ta se razmjena može obaviti preko komisije sastavljene od predstavnika nadležnih organa država ugovornica.

## Član 26.

### RAZMJENA OBAVJEŠTENJA

1. Nadležni organi država ugovornica razmjenjuju obavještenja potrebna za primjenu ovog sporazuma ili unutarnjih zakona država ugovornica koji se odnose na poreze obuhvaćene ovim sporazumom ukoliko je oporezivanje u njima regulirano u skladu sa ovim sporazumom, kao i radi sprečavanja fiskalne evazije. Svako obavještenje tako razmijenjeno (uključujući sudske odluke) smatra se tajnom i može se saopštavati samo licima i tijelima koji se bave razrezom ili naplatom poreza koji su predmet sporazuma.
2. Odredbe stava 1. ovog člana ne mogu se ni u kom slučaju tumačiti tako kao da nadležnom organu jedne od država ugovornica nameću obvezu:

- a) da poduzima upravne mjere suprotne zakonima ili upravnoj praksi te ili druge države ugovornice;
- b) da daju podatke koji se ne mogu dobiti po zakonima ili po uobičajenom upravnom postupku te ili druge države ugovornice.
- c) da daje obavještenja kojima se otkrivaju poslovna i službena tajna, ili poslovni postupci, ili obavještenja čije bi saopštenje bilo u suprotnosti s javnom politikom (javnim poretkom).

## Član 27.

### DIPLOMATSKI I KONZULARNI PREDSTAVNICI

Odredbe ovoga sporazuma ne odnose se na porezne povlastice diplomatskih ili konzularnih predstavnika predviđene opštim pravilima međunarodnog prava ili u odredbama posebnih sporazuma.

## Član 28.

### STUPANJE NA SNAGU

1. Ovaj sporazum se ratificira i ratifikacijske isprave se razmjenjuju u Rimu.
2. Ovaj sporazum stupa na snagu tridesetog dana od datuma razmjene ratifikacionih instrumenata, a njegove odredbe se primjenjuju:
  - a) u Jugoslaviji:

u odnosu na poreze na dohodak i poreze na imovinu za svaku poreznu godinu koja počinje na dan ili nakon prvog dana januara kalendarske godine koja slijedi godinu u kojoj je izvršena razmjena ratifikacionih instrumenata.
  - b) u Italiji:

u odnosu na poreze na dohodak za svaki porezni period koji počinje na dan ili nakon prvog dana januara kalendarske godine koja slijedi godinu u kojoj je izvršena razmjena ratifikacionih instrumenata.

## Član 29.

### PRESTANAK VAŽENJA

Ovaj sporazum ostaje na snazi neodređeno vrijeme, ali svaka država ugovornica može, prije ili na dan 30. juna kalendarske godine nakon pete godine koja slijedi godinu u kojoj su razmijenjeni ratifikacijski instrumenti, da drugoj državi ugovornici dostavi diplomatskim putem pismeno obavještenje o prestanku važenja u kom slučaju ovaj sporazum prestaje važiti.

a) u Jugoslaviji:

u odnosu na poreze na dohodak i poreze na imovinu za svaku poreznu godinu koja počinje na dan ili nakon prvog dana januara kalendarske godine koja slijedi godinu u kojoj je izvršena razmjena ratifikacionih instrumenata.

b) u Italiji:

u odnosu na poreze na dohodak za svaki porezni period koji počinje na dan ili nakon prvog dana januara kalendarske godine koja slijedi godinu u kojoj je dato obavještenje o prestanku važenja.

### PROTOKOL

U momentu potpisivanja Sporazuma između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Italijanske Republike o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu, potpisani, propisno za to ovlašteni, dogovorili su se da sljedeće odredbe čine sastavni dio Sporazuma:

#### 1. Uz Član 2.

Ako se u Italiji naknadno zavede porez na imovinu, Sporazum će se primjenjivati i na takav porez.

#### 2. Uz Član 7. stav 3.

Izraz "troškovi koji su učinjeni za potrebe stalne poslovne jedinice" označava troškove koji su neposredno povezani s djelatnošću te stalne poslovne jedinice:

#### 3. Uz Član 7. stav 4.

Ako je potrebno, nadležna tijela država ugovornica nastojat da se dogovore o metodu raspodjele dohotka preduzeća.

## 4. Uz Član 8.

Imajući u vidu da Jugoslavija, saglasno svojim republičkim i pokrajinskim zakonima o oporezivanju, nije oporezivala talijanske prevoznike putnika i robe u razdoblju od 1. januara 1974. godine do stupanja na snagu ovog sporazuma, Italija neće oporezivati jugoslovenske prevoznike putnika i robe za isti period.

## 5. Uz Član 15.

a) Lični dohoci i druga slična primanja, osim penzija, koja ostvare fizička lica radom u Zajedničkom privrednom predstavništvu Jugoslavije i Turističkom savezu Jugoslavije oporezuju se samo u Jugoslaviji.

b) Lični dohoci i druga slična primanja, osim mirovina, koja ostvare fizička lica radom u Italijanskoj instituciji za vanjsku trgovinu (ICE), i Italijanskom turističkom organu (ENIT) oporezuju se samo u Italiji.

## 6. Uz Član 23.

a) Jugoslavenski porez na imovinu zaveden saglasno ovom sporazumu odgovaraće svakom porezu na imovinu koji se naknadno zavede u Italiji, na način predviđen u ovom članu.

b) U slučaju da Jugoslavija ubuduće izmijeni metod izuzeća za otklanjanje dvostrukog oporezivanja na dohotke od poslovanja, dvije države ugovornice započeće pregovore radi izmjene odredbe stava 4. ovog člana.

## 7. Uz Član 25. stav 1.

Izraz "bez obzira na pravna sredstva predviđena unutarnjim zakonima" ne smatra se da znači da se neće poštovati vremenska ograničenja propisana domaćim zakonima; pregovor shodno članu 25. neće se razmatrati ako porezni obveznik nije preduzeo odgovarajuće mjere u skladu sa domaćim zakonima kako bi spriječio da istekne ograničeni vremenski rok

8. Lice koje je rezident jedne od država ugovornica, a zahtjeva primjenu olakšica u vezi s porezima obustavljenim na izvoru predviđenim ovim sporazumom u drugoj državi ugovornici, dužno je pribaviti svu dokumentaciju potrebnu za ove svrhe saglasno domaćim zakonima te druge države ugovornice.